PROTECȚIA SOCIALĂ

CINE APĂRĂ

A FOST război... Durerea lui mai dăinuie și acum în inimile celor care l-au cunoscut și va dăinui încă mult timp, căci a lăsat urme adînci în memoria noastră. Lacrima lui nu s-a zvîntat de pe fețele mamelor ce și-au pierdut feciorii. Au rămas soții tinere îndurerate și copii orfani, plîngînd pe drumuri. Au căzut atîția tineri în floarea vieții, care trebuiau să semene grîu și să crească pîine, care încă nu cunoscuseră ce-i viața cu adevărat. Iar pentru cei care au rămas în viață războiul a fost o școală prea crudă a vieții. Au cunoscut moartea, pierderea prietenului, iar durerea prea des își făcea cuibuș în inima lor. Întorși la vatră, încă mult timp nu se vor ogoi, nu-și vor afla loc, nu vor intra în ritmul vieții. Și nopțile vor mai fi încă zbuciumate de coșmarurile războiului. Le este asigurată oare liniștea? Sînt ei oare protejați social și moral?

În scopul protecției sociale a combatanților au fost elaborate de către organele de conducere ale republicii mai multe hotărîri. Printre ele e și hotărîrea Guvernului Republicii Moldova «Cu privire la măsurile primordiale de protecție socială a persoanelor participante la acțiunile militare pentru apărarea integrității și independenței și acordarea ajutorului necesar cetățenilor și familiilor afectate de conflictul militar», adoptată în august anul curent. Cum se înfăptuiește hotărîrea în cauză și cum trăiesc combatanții vom afla din sondajul de opinii efectuat în unul din detașamentele brigăzii de poliție cu destinație specială. Acești tineri au fost primii care au intrat în luptă cu separatiștii și ultimii care au părăsit pozițiile de luptă. Din considerente lesne de înțeles n-am notat numele deplin al celor care și-au spus păsul.

D. O., sergent: Am plecat în Transnistria în noaptea din 3 martie curent. Nici n-am dovedit să-mi anunț soția. Detașamentul nostru a fost dislocat la Cocieri, apoi la Varnița. De pe 19 iunie am luptat la Bender pînă în ultima zi a războiului. În timpul cît ne aflam pe poziții, veneau diferite persoane din Ministerul Afacerilor Interne, de la conducerea republicii care ne promiteau marea și sarea. Ni s-a spus că vom fi asigurați cu spațiu locativ. Se înțelege că nu toți aveau să primească apartamente, dar locuri în cămine ni s-au promis la toți. Reîntorși de pe poziții, însă, ne-am lovit de o indiferență totală din partea organelor de conducere. Nu numai că n-am văzut nimic din cele promise, dar nu avem nici dreptul să cerem ceva, să ne spunem cuvîntul. Sînt căsătorit, am trei copii și mă aflu în gazdă. Cînd m-am adresat să fiu asigurat cu spațiu locativ, mi s-a refuzat. În oraș, însă, avem multe apartamente libere care nu sînt populate de jumătate de an sau chiar de mai mult timp. Un polițist de sector mi-a arătat într-o casă din sectorul Botanica cîteva apartamente de acest fel. Primăria orașului se face a nu vedea aceste nelegiuiri, iar ministerul nostru nici pe departe nu se străduie să ne ajute.

S. P.: Întorcîndu-ne de la război, am rămas adînc dezamăgiți. Practic, nu sîntem protejați social. Închiriez o gazdă cu soția și copilul de un an. Chiria mă costă 3 mii lunar. Am cerut ajutor material de la unitatea unde îmi fac serviciul, dar pînă în ziua de azi cererea mea a rămas nesemnată. Ba mai mult. Cînd trebuia să plec la tratament, am fost nevoit să scriu cerere și anume pentru cîte zile, de parcă eu știam de cît timp voi avea nevoie pentru a mă întrema. Medicamentele le-am procurat singur la preț de piață. S-ar părea că în ziua de azi nu mai are nimeni grijă de noi. La război, însă, ne-au luat printre primii.

C. J.: Trăiesc în căminul unității noastre din str. Meșager, 5/2. Condițiile de trai sînt extrem de grele. Ascensorul nu funcționează și celor care am fost răniți uneori îmi vine greu să urcăm scările. Albiturile nici nu ținem minte cînd au fost schimbate. Venim de pe poziții și nu avem cu ce ne spăla hainele, apă caldă nu era. Pentru luna octombrie am plătit 1600 ruble, iar pentru noiembrie — 1800 ruble. Plătim pentru cămin mai mult decît la o gazdă particulară. Deși am viză de reședință în acest cămin, n-am văzut timp de un an de zile măcar un talon pentru zahăr sau alte produse alimentare.

ZONA DE SECURITATE

COMBATANȚII?

S. C.: Ce fel de ajutor? Ce de înlesniri? Da, sîntem la ...ent. Am citit în ziar. Însă ...din toate acestea n-am vă...nimic. Majoritatea băieți...noștri trăiesc care și pe ...poate. În afară de aceea ...le folosim gratis de tran...ul orășenesc și interur...

...n-am beneficiat de alte ...niri, atît de des promise ...mp ce trebuia să luptăm. ...ni s-au promis multe, aco...unde era nevoie de noi. ...ins, ni se astupă gura. ...Statului Major al briga...de poliție cu destinație spe...dl maior Motingă, nici ...dorește să ne asculte. Pe ...genți aproape că nu-i are ...oameni. Cum încercăm să ...cem ceva, ni se răspunde ...poate de brutal: «Dacă ...place, căutați de lucru în ...parte!» La fel procedează ...Cumuș, adjunctul coman...dorul de brigadă. Noi doar ...luptat, apărînd integrita...tea republicii, îndreptățind totodată numele pe care-l purtăm, iar acum să fim așa de ușor scoși din post, bruscați la tot pasul? Și așa mulți ofițeri au bătut chiulul prin oraș în timp ce băieții cădeau pe poziții, iar mai apoi au fost avansați în post. Și apoi profesia pe care am ales-o ne place și n-am vrea atît de ușor să ne schimbăm locul de lucru.

M. T.: 33 de băieți din brigada noastră au căzut viteje...te în luptă, dar nici unul n-a fost decorat post-mortem cu vreun ordin. Oare n-au meritat? Prietenul meu, Vladimir Reuțchi, din satul Cucoara, Cahul, a fost împușcat împreună cu alți camarazi de-ai noștri lîngă cinematograful «Druj...ba» din Bender la 25 iunie. După 40 de zile de la moarte i s-a născut un fecior. Soția lui nici astăzi nu are unde trăi. Iar pentru ca să primească suma de asigurare a soțului a fost nevoită să bată nenumărate drumuri, să semneze o sumedenie de hîrtii. De alte ajutoare n-a beneficiat. Pentru familiile celor căzuți au fost rezervate cîte un televizor. Fratele lui Valentin Mereniuc din Bilicenii Vechi, Sîngerei, căzut în primele zile de război, a fost de vreo cîteva ori în unitatea noastră pentru a lua televizorul, dar așa și nu l-a mai primit. La ultima întîlnire mi-a spus că nici nu-i mai trebuie de acum, oricum, unicul frate nimeni n-o să i-l întoarcă...

V. D.: Un alt coleg de-al nostru pentru vitejia de care a dat dovadă în timpul războiului urma să fie decorat cu ordinul «Ștefan cel Mare». Însă pentru o gafă comisă aici, în unitate, deși nu e atît de gravă, a fost eliberat din serviciu și lipsit de toate. Chiar și de suma de asigurare. Parcă se poate proceda astfel? Doar toate acestea trebuia să le primească pentru vitejia de care a dat dovadă în cele mai grele momente. Nu o dată viața i-a fost în pericol, căci gardiștii dădeau bani grei pentru capul lui. Iar de greșit, cine nu greșește?

D. T.: Ni-i obijduitor cînd se procedează așa. Noi doar n-am ezitat cînd țara era în primejdie. Am apărat independența și integritatea republicii cu prețul vieții noastre, deși n-a fost un război drept. Am văzut moartea-n ochi și am pierdut cei mai buni prieteni, care trebuiau să trăiască. Dar n-am dat înapoi. Am fost mereu acolo unde era nevoie de noi. Acum, însă, se pare că după ce a trecut pericolul nu mai are nimeni nevoie de noi. Nu cerem multe, căci înțelegem că republica-i săracă și sînt încă mulți care au nevoie de ajutor. Dar măcar să nu se calce pe cinstea și demnitatea noastră, pe memoria celor căzuți. Căci și în ziua de azi viața noastră nu e asigurată, doar numele noastre sînt cunoscute în partea cealaltă a Nistrului. Iar băieții noștri încă nu au somnul liniștit. Războiul a fost, și pentru cei care l-au cunoscut va sîngera ca o rană încă mult timp, poate chiar toată viața...

Triste sînt relatările acestor tineri obosiți, nedormiți, înghețați, care au suferit poate cel mai mult în acest conflict militar. Dar și mai apăsătoare este indiferența și iresponsabilitatea celora în care au avut încrederea cea mai mare. Căci între datorie și autoapărare ei își trăiesc dramatic condiția profesională și sînt plătiți doar cu nesomn, cu alte diverse privațiuni și, mai ales, cu risipa de sănătate.

În consecință, am înțeles că cei din brigada de poliție cu destinație specială au nevoie de protecție pentru a ne asigura protecția. Un paradox, desigur, dar el ascunde, din nefericire, o realitate tristă pentru noi.

Cornelia COZONAC

ZONA DE SECURITATE .md